

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Skaitmeninės humanitarikos įvadas	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): dr. Ernesta Kazakėnaitė, dr. Justina Mandravickaitė	Baltijos kalbų ir kultūrų institutas, Taikomosios kalbotyros institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Bakalauro studijos	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Paskaitos ir seminarai	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): B2 lygio anglų kalbos žinios

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150 val.	48 val.: - 16 val. paskaitų; - 32 val. seminarų;	102 val.

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas įgis teorinių žinių ir supratimo apie skaitmeninės humanitarikos discipliną, joje vartojamus terminus ir sąvokas, gebės įgytas žinias taikyti, apdorodamas savo duomenis.	Interaktyvios paskaitos, seminarai.	Seminaruose pasitelkiamas ugdomasis (formuojamasis) vertinimas. Bus taikomas ir apibendrinamasis vertinimas, kuris bus kaupiamasis: · teorinės žinios ir jų supratimas (testas (atvirojo ir uždarojo tipo klausimai)) – 20 proc.; · keturi namų darbai – 20 proc.; · tiriamasis projektas ir jo pristatymas – 60 proc.
Studentas gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintų ir kt.), ugdysis gebėjimus kritiškai studijuoti teorinės literatūros šaltinius ir mokslinius straipsnius.	Savarankiškos teorinės literatūros studijos, tiriamojo projekto rengimas.	
Studentas gebės dirbti savarankiškai: taikyti seminarų metu atliktas užduotis su naujais duomenimis, kelti klausimus ir į juos atsakyti.	Seminarai.	
Studentas gebės planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku).	Namų darbų seminarams rengimas, tiriamojo projekto rengimas.	

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Skaitmeninės humanitarikos samprata, istorija, sąvokos, tyrimai.	2		2				4	8	Seminaras: skaitmeninės humanitarikos projektų analizė ir namų darbo užduotis.
2. Skaitmeninės humanitarikos kryptys: filologija, istorija, archeologija, etnologija, filosofija ir kt. Skaitmeninio, saugojimo ir vizualinio pristatymo pavyzdžiai.	2		2				4	4	Skaitinys apie skaitmeninę humanitariką ir jos kryptis, pasiruošimas diskusijai.
3. Paieška skaitmeninėse duomenų bazėse ir kolekcijose. Užklausų kalbos ir reguliariosios išraiškos.			4				4	8	Skaitinys apie tekstynus ir paiešką juose, pasiruošimas diskusijai. Seminaras: 1. Paieška tekstynuose ir kolekcijose naudojant reguliariąsias išraiškas; 2. Paieška tekstynuose naudojant paieškos kalbą <i>CQL (Corpus Query Language)</i> .
4. Internetinių tekstų ir duomenų gavyba, grupių stebėjimas, <i>Twitter, OutWit Hub, Project Gutenberg</i> .	2		4				6	12	Internetinių tekstų ir duomenų gavybos seminaras – praktinės užduotys naudojant naršyklių įskiepius ir tam skirtus įrankius. Namų darbo užduotis.
5. Šnekos technologijų pagrindai, šnekos atpažinimo ir sintezės teorija, garsynų kūrimo pagrindai.	2		2				4	8	Skaitinys apie šnekos atpažinimą, sintezę bei garsynų kūrimą, pasiruošimas diskusijai. Namų darbo užduotis.
6. Skaitmeniniai tekstai. Teksto perkėlimo į skaitmeninę terpę būdai, tvarkymas, skaidymas žodžiais, žodžių sąrašų sudarymas, XML-TEI, lemavimas, morfologinis anotavimas.	2		4				6	16	Skaitinys apie skaitmeninimą ir TEI (<i>Text Encoding Initiative</i>), pasiruošimas diskusijai. Seminaras: 1. Tekstų perkėlimo į skaitmeninę terpę būdai, OCR, tekstų rengimas ir kodavimas, XML-TEI; 2. Tekstų lemavimas, morfologinis ir sintaksinis anotavimas; pradinė tekstų analizė naudojant <i>R</i> ir/arba <i>Orange</i> – bazinių statistikų skaičiavimas, raktažodžių, kolokacijų išgavimas.
7. Skaitmeninių tekstų analizė. Stilometrinės analizės įrankiai, teminiai modeliai (an. <i>topic modelling</i>), teksto pernaudojimo (an. <i>text reuse</i>) nustatymo įrankiai.	4		4				8	14	Skaitinys apie tekstų analizę ir stilometriją, pasiruošimas diskusijai. Seminaras: 1. Tekstų analizė skaitmeniniais įrankiais; 2. Stilometrinė analizė įrankiu <i>Stylo</i> (R biblioteka); 3. Teminiai modeliai (angl. <i>topic modelling</i>); 4. Teksto

									panašumų ir skirtumų nustatymas įvairiais įrankiais. Namų darbo užduotis.
8. Tinklų analizė (<i>Gephi</i>), didieji duomenys, duomenų gavyba ir jų panaudojimo pavyzdžiai.	2		2				4	8	Skaitinys apie tinklų analizę ir didžiuosius duomenis. Seminaras: tinklų analizė specifinių žinių nereikalaujančiais įrankiais.
9. Duomenų vizualizavimas, vaizdinių duomenų analizė, geografinės informacinės sistemos (GIS), elektroniniai žemėlapiai, <i>Palladio</i> , <i>ImagePlot</i> , įvairios informacijos pristatymo būdai.			4				4	8	Skaitinys apie vizualizavimą, pasirošimas diskusijai. Seminarai: 1. Vaizdų kolekcijų vizualizavimas; 2. Geografinės informacijos vizualizavimas.
10. Tiriamųjų projektų pristatymas ir aptarimas.			4				4	16	Pasirengti pristatyti atliktą projektą.
Iš viso	16		32				48	102	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
1. Namų darbai	20 proc.	semestro metu	2 balai – atliktos visos užduotys; 1 balas – atlikta pusė užduočių; 0 balų – atlikta mažiau nei pusė užduočių.
2. Teorinių žinių supratimas (testas)	20 proc.	semestro metu, pasibaigus teorinėms paskaitoms	2 balai – į visus klausimus atsakyta teisingai; 1 balas – į pusę klausimų atsakyta teisingai; 0 balų – į klausimus neatsakyta arba atsakyta neteisingai.
2. Tiriamasis projektas, jo aprašymas ir pristatymas (2300–4000 žodžių apimties)	60 proc.	semestro pabaigoje ir sesijos metu	Kaupiamasis balas (iš viso 6): 5 balai už tinkamai atliktą ir aprašytą tiriamąjį projektą pasirinkta tema; 1 balas už tinkamai pristatytą projektą.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Eileen Gardiner; Ronald G. Musto	2015	<i>The Digital Humanities: A Primer for Students and Scholars</i>		Oxford: Oxford University Press
Susan Schreibman; Raymond George Siemens; John Unsworth	2016	<i>A new companion to digital humanities</i>	Blackwell companions to literature and culture, 93.	Chichester; Malden, MA: John Wiley & Sons, Ltd.
Paul Longley Arthur, Katherine Bode (ed.)	2014	<i>Advancing Digital Humanities Research, Methods, Theories</i>		Houndmills: Palgrave Macmillan
Melissa Terras, Julianne Nyhan, Edward Vanhoutte	2013	<i>Defining Digital Humanities: A Reader</i>		Farnham: Ashgate
Susan Schreibman, Ray Siemens, John Unsworth (ed.)	2004	<i>A Companion to Digital Humanities</i>		Oxford: Blackwell
Paul Taylor	2009	<i>Text-to-Speech Synthesis</i>		Cambridge University Press.
Papildoma literatūra				
Fotis Jannidis; Hubertus Kohle; Malte Rehbein	2017	<i>Digital Humanities: Eine Einführung</i>		Springer-Verlag
Helene Hahn; Tibor Kalman et al.	2015	<i>Handbuch Digital Humanities: Anwendungen,</i>		Internetinis leidinys: DARIAH-DE Digitale Forschungsinfrastruktur

		<i>Forschungsdaten und Projekte</i>		für die Geistes- und Kulturwissenschaften.
--	--	---	--	---

Sandas atnaujintas 2023-09-28